

DOI <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-668-3-5>

**SPECIFICITY OF THE HEADLINE COMPLEX IN THE REGIONAL PRESS: FUNCTIONAL AND PRAGMATIC ASPECTS
(ON THE EXAMPLE OF THE NEWSPAPER «IRPINSKY VISNYK»)**

**СПЕЦИФІКА ЗАГОЛОВКОВОГО КОМПЛЕКСУ
В РЕГІОНАЛЬНІЙ ПРЕСІ: ФУНКЦІОНАЛЬНИЙ
ТА ПРАГМАТИЧНИЙ АСПЕКТИ
(НА ПРИКЛАДІ ГАЗЕТИ «ІРПІНСЬКИЙ ВІСНИК»)**

Pavlova A. K.

*Doctor of Philology, Associate
Professor,
Professor at the Department of Mass
and International Communication
Oles Honchar Dnipro National
University
Dnipro, Ukraine*

Павлова А. К.

*доктор філологічних наук, доцент,
професор кафедри масової та
міжнародної комунікації
Дніпровський національний
університет імені Олеся Гончара
м. Дніпро, Україна*

Polkovenko T. V.

*PhD of Philological Sciences,
Associate Professor at the Department
of Sociology
Vadym Hetman Kyiv National Economic
University
Kyiv, Ukraine*

Полковенко Т. В.

*кандидат філологічних наук,
доцент кафедри соціології
Київський національний економічний
університет імені Вадима Гетьмана
м. Київ, Україна*

У сучасній системі регіональних масмедіа заголовки виступає не лише як номінативний елемент тексту, а й як потужний інструмент керування увагою аудиторії. Специфіка заголовкового комплексу газети «Ірпінський вісник» зумовлена необхідністю оперативного інформування мешканців громади в умовах динамічних соціально-політичних змін 2025–2026 років. Функціональний аспект дослідження дозволяє виявити пріоритетність комунікативних завдань видання, зокрема поєднання інформаційної, апелятивної та експресивної функцій. Прагматичний потенціал заголовків реалізується через використання локативів та персоналізацію контенту, що сприяє зміцненню локальної ідентичності читачів. Особливого значення набуває трансформація заголовків при переході від традиційного друкованого формату до цифрових платформ часопису. Таким чином, аналіз заголовкової структури «Ірпінського вісника» дозволяє глибше зрозуміти стратегії взаємодії регіональної преси з місцевою громадою.

Сучасна наукова парадигма дослідження медійних заголовків акцентує увагу на їхній трансформації в умовах мультимедійності та воєнного дискурсу. Серед українських учених вагомими є праці О. Хавкіної, яка аналізує новітні стратегії вербалізації в інтернет-ЗМІ [7], та Н. Кондратенко, яка студіює синтаксис та прагматику публіцистичного тексту в умовах сучасних трансформаційних процесів [4]. Питання функціонування заголовків у регіональній пресі ґрунтовно розглядає Т. Крайнікова, фокусуючись на медіаспоживанні та етиці [5]. У зарубіжній лінгвістиці значний резонанс мають праці Р. Водак, яка вивчає політику ідентичності в заголовках новин [10].

Дослідження Ф. Сірджанта є актуальним для сучасного журналістикознавства, оскільки розкриває механізми трансформації раціонального газетного повідомлення в емоційно забарвлений наратив. Автор пропонує інструментарій для аналізу того, як медіа вибудовують «сюжетність» новин, перетворюючи розрізнені факти на цілісні ідеологічні історії. Для аналітиків преси ця праця цінна поясненням ролі мовних маніпуляцій та риторичних стратегій, що використовуються в умовах політичної поляризації та епохи постправди. Зрештою, публікація дозволяє глибше зрозуміти, як журналістський дискурс формує специфічну «картину світу» [9].

У структурі «Ірпінського вісника» домінують інформативні заголовки, які чітко констатують факти з життя громади та відповідають на питання «що? де? коли?». Значну частину контенту становлять заголовки-звернення, що мають на меті спонукати мешканців до активної участі у благоустрої чи волонтерських ініціативах міста. Особливу емоційну групу формують персоніфіковані заголовки, де згадка імені конкретного ірпінця (спортсмена, митця чи героя) автоматично підвищує рівень довіри до матеріалу. Для аналітичних публікацій часопис часто використовує заголовки-запитання, які стимулюють читача до роздумів над актуальними проблемами регіону. Крім того, у цифрових версіях видання спостерігається тенденція до використання комбінованих заголовків, де основна назва доповнюється уточнювальним підзаголовком для кращої пошукової оптимізації.

Прикладний лінгвістичний аналіз публікацій часопису «Ірпінський вісник» за 2025–2026 роки дозволяє детальніше розкрити взаємодію лексико-семантичних засобів та прагматичних інтенцій редакції. Зокрема, у заголовках культурної тематики спостерігається використання експресивно-метафоричних конструкцій, як-от у повідомленні про міжнародний успіх анімації «Я померла в Ірпені» [8]. В основі цього заголовка лежить потужна антитеза: використання дієслова «померла» у першій особі актуалізує травматичний досвід війни, що прагматично працює на солідаризацію громади через спільне

співпереживання та гордість за мистецьке визнання трагедії на світовому рівні.

Паралельно з емоційним впливом, видання активно використовує офіційно-стимулюючу модель інформування. Заголовок про прийом творів на здобуття Літературної премії [1] демонструє переважання офіційно-ділової лексики («оголосили прийом», «на здобуття»), що реалізує директивну функцію. Прагматика такого повідомлення орієнтована на активізацію творчої інтелігенції та підкреслення сталості культурних інституцій міста навіть у складні часи.

Комунікативно-креативний аспект реалізовано через залучення словотвірних неологізмів та англіцизмів, прикладом чого є заголовок про фестиваль «BOROFEST 2025» [6]. Використання телескопії (поєднання назви міста та компонента *fest*) у поєднанні з епітетами «перший» та «всеукраїнський» працює на створення позитивного іміджу регіону, що відновлюється. Така іміджева функція спрямована на подолання депресивних наративів та утвердження культурної привабливості деокупованих територій.

Суто інформативно-прагматичний підхід простежується в повідомленнях сервісного характеру, наприклад, про аварійно-ремонтні роботи на електромережах по вулиці Лисенка [2]. Тут лексико-семантичними засобами виступає цифрова конкретизація та термінологічна чіткість, що повністю усуває двозначність. Прагматика такого тексту має таргетований характер, забезпечуючи миттєву комунікацію з мешканцями конкретної локації та виконуючи утилітарну функцію попердження.

Нарешті, масштабуючий потенціал заголовків розкривається через використання числівників-гіпербол у новинах про міжнародну співпрацю, як-от презентація «понад 100 проєктів» громад Київщини у Римі [3]. Поєднання абревіатур офіційного статусу (ОДА, URC2025) із глобальними топонімами прагматично легітимізує діяльність місцевого самоврядування та формує у читача почуття причетності до великих відбудовчих процесів. Таким чином, диференціація мовних засобів у заголовковому комплексі дозволяє виданню успішно балансувати між роллю офіційного рупора та емоційного лідера громади.

У результаті дослідження встановлено, що заголовковий комплекс газети «Ірпінський вісник» у період 2025–2026 років трансформувалася у складну лінгвопрагматичну систему, яка гнучко поєднує стандарти класичної журналістики з вимогами цифрових медіаплатформ. Аналіз лексико-семантичних засобів засвідчив домінування диференційованого підходу: від сухої фактологічної конкретизації в оголошеннях сервісного характеру до глибокої метафоризації в матеріалах культурної тематики. Прагматичний потенціал заголовків реалізовано через

активне використання локативів та персоналізацію контенту, що сприяє подоланню соціальної дистанції та зміцненню локальної ідентичності мешканців міста-героя. Виявлено, що специфіка сучасного заголовка полягає у його здатності одночасно виконувати інформаційну, апелятивну та репутаційну функції, забезпечуючи ефективну комунікацію громади в умовах поствоєнного відновлення.

Література:

1. В Ірпені оголосили прийом творів на здобуття Літературної премії за 2025 рік. *Ірпінський вісник*. 2025. URL: <https://visnyk-irpin.com.ua/v-irpeni-ogolosyly-prujom-tvoriv-na-zdobuttya-literaturnoyi-premiyi-za-2025-rik/> (дата звернення: 01.02.2026).
2. 19 серпня 2025 року в Ірпені за адресою вул. Лисенка, 21 проведуть аварійно-ремонтні роботи на електромережах. *Ірпінський вісник*. 2025. URL: <https://visnyk-irpin.com.ua/z-19-serpnya-2025-roku-v-irpeni-za-adresoyu-vul-lysenka-21-provodytymutsya-avarijno-remontni-roboty-na-elektromerezhah/> (дата звернення: 01.02.2026).
3. Команда Київської ОДА та 18 громад області презентують понад 100 проєктів на URC2025 у Римі. *Ірпінський вісник*. 2025. URL: <https://visnyk-irpin.com.ua/komanda-kyivskoyi-oda-ta-18-gromad-oblasti-prezentuyut-ponad-100-proyektiv-na-urc2025-u-rymi/> (дата звернення: 01.02.2026).
4. Кондратенко Н. В. Український політичний дискурс: лінгвокогнітивний та комунікативно-прагматичний виміри : монографія. Одеса : Гельветика, 2022. 340 с.
5. Крайнікова Т. Культура медіаспоживання в Україні : актуальний стан і механізми формування : автореф. дис. ... д-ра наук із соціальних комунікацій: 27.00.01. Київ, 2015. 28 с.
6. У Бородянці відбудуть перший фестиваль BOROFEST 2025, який стане щорічним всеукраїнським заходом. *Ірпінський вісник*. 2025. URL: <https://visnyk-irpin.com.ua/u-borodyanczi-vidbuvysya-pershyj-festyval-borofest-2025-yakuj-stane-shhorichnym-vseukrayinskim-zahodom/> (дата звернення: 01.02.2026).
7. Хавкіна О. М., Чуприна К. О. Неологізми в англомовних рекламних текстах б'юти-індустрії. *Нова філологія*. 2021. № 84. С. 262–267. DOI: <https://doi.org/10.26661/2414-1135-2021-84-39>
8. «Я померла в Ірпені» здобула Emile Awards 2025: анімація про перші дні вторгнення стала найкращою з найкращих. *Ірпінський вісник*. 2025. URL: <https://visnyk-irpin.com.ua/ya-pomerla-v-irpeni-zdobula-emile-awards-2025-animacziya-pro-pershi-dni-vtorgnennya-stala-najkrashhoju-z-najkrashhyh/> (дата звернення: 01.02.2026).

9. Seargeant P. *The Art of Political Storytelling: Why Stories Win Votes in Post-truth Politics*. London : Bloomsbury Academic, 2020. 272 p.

10. Wodak R. *The Politics of Fear and Hope: Europe at the Crossroads. Identities and Education: Comparative Perspectives in Times of Crisis* / ed. by E. Klerides, S. Carney. London : Bloomsbury Publishing Plc, 2021. P. 117–138.

DOI <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-668-3-6>

DISCURSIVE REPRESENTATION OF ARTIFICIAL INTELLIGENCE IN THE BRITISH MEDIA IN 2025

Pereplotchykova S. E.

*Doctor of Philosophy, Associate Professor,
Associate Professor at the Department of English Philology
and Intercultural Communication
Educational and Scientific Institute of Philology
of Taras Shevchenko National University of Kyiv
Kyiv, Ukraine*

In 2025 the humanity witnessed a revolutionary development of Artificial Intelligence (AI), its cardinal transformation from a simple instrument for automatization into autonomous systems able to take decisions on their own and work without human guidance. These changes affected all the spheres of business as well as everyday life of its users making the humanity question the future of AI and their relations with it. In a while the topic has no longer belonged to visions of futurists but entered the everyday discourse as a subject of government policy, industrial dispute, ethical debates and cultural anxiety. Main UK outlets could not ignore it and dedicated lots of column space to the AI technology to comment both on its positive (e.g.: analysis of huge amounts of data, personalisation, cost cutting and resource management, fraud detection, mediation and facilitation of translation and communication etc.) and negative sides (e.g.: environmental footprint of AI, anxious reflections on job displacement, copyright, impact on ability of critical or nonstandard thinking among young people, their laziness, dependence on the AI instruments etc.) highlighting the crucial issues of access of large language models to broad consumer, adoption of controversial proposals to relax copyright protectionism for AI training data by the British government, growth in geopolitical competition between the US and China and the intensification of dispute between